

**RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD VAN HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT
THERMISCHE CONVERSIE-INSTALLATIE VAN N.V. AVIRA TE DUIVEN**

Richtlijnen voor de inhoud van het

milieu-effectrapport

Thermische conversie-installatie van N.V. AVIRA te Duiven

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland
op 5 september 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina	
1	INLEIDING	1
2	PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	1
	2.1 Probleemstelling	1
	2.2 Doel	2
	2.3 Besluitvorming	2
3	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
	3.1 Algemeen	3
	3.2 Voorgenomen activiteit	3
	3.2.1 Algemene informatie	4
	3.2.2 Herkomst materiaal	4
	3.2.3 Aanvoer en transport	4
	3.2.4 Opslag	4
	3.2.5 Eventuele voorbehandeling	4
	3.2.6 Thermische behandeling	4
	3.2.7 Rookgasreiniging	5
	3.2.8 Eindproduct en afvalstoffen	5
	3.3 Alternatieven	5
	3.3.1 Algemeen	5
	3.3.2 Nulalternatief	5
	3.3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	6
	3.3.4 Emissies en milieuvorzieningen	6
4	BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING	7
5	GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	7
6	VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	9
7	LEEMTEN IN INFORMATIE	9
8	EVALUATIEPROGRAMMA	9
9	VORM EN PRESENTATIE	10
10	SAMENVATTING VAN HET MER	10

BIJLAGEN

1	HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE M.E.R.
2	INGEKOMEN INSPRAAKREACTIES

1 INLEIDING

N.V. AVIRA heeft het voornemen om de bestaande inrichting uit te breiden met een thermische conversie-installatie met een capaciteit van circa 200.000 ton per jaar.

In de installatie wordt primair beoogd om ontinktings- en waterzuiveringsresiduen afkomstig van papier- en kartonfabrieken met behulp van een vorm van verbranden (thermische conversie) om te zetten in secundaire grondstoffen die geschikt zijn voor hergebruik. N.V. AVIRA is hiervoor een overeenkomst aangegaan met CDEM Holland B.V.¹ Daarnaast zal papierresidu van andere papierfabrieken verwerkt gaan worden en minerale afvalstoffen met een vergelijkbare samenstelling als papierresidu, afkomstig van andere industrieën dan de papierindustrie.

Voor het realiseren van de activiteit is vergunning nodig ingevolge de Wet milieubeheer (Wm)². Voor deze vergunning moet op grond van het Besluit milieueffectrapportage de m.e.r.-procedure worden doorlopen. Bevoegd gezag is het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 7 mei 1997 de startnotitie voor het milieueffectrapport (MER) van N.V. AVIRA ontvangen. De startnotitie heeft gedurende de inspraaktermijn van 29 mei 1997 tot en met 26 juni 1997 ter inzage gelegen. De Commissie voor de m.e.r. heeft haar advies inzake de richtlijnen voor de inhoud van het MER op 18 augustus 1997 uitgebracht en Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben dit advies op 19 augustus 1997 ontvangen. Binnen bovengenoemde inspraaktermijn ten aanzien van de startnotitie zijn vijf inspraakreacties ingekomen. Buiten de inspraaktermijn zijn nog eens vier inspraakreacties ontvangen.

De hoofdpunten van het advies van de Commissie voor de m.e.r. zijn te vinden in bijlage 1. Het advies van de commissie is gebruikt als basis voor het opstellen van de richtlijnen voor het MER. Daar waar de ingekomen inspraakreacties daartoe aanleiding gaven, zijn er verduidelijkingen of aanvullingen aangebracht.

Bijlage 2 bevat een overzicht van de ingekomen inspraakreacties. Daar waar functioneel, is in de tekst van de richtlijnen voor het MER aan de hand van voetnoten een verwijzing weergegeven naar de in bijlage 2 opgenomen inspraakreacties.

2 PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

¹ CDEM-Holland is een samenwerkingsverband van de papierfabrieken Celtona B.V. te Cuijk, Papierfabriek Doetinchem B.V. te Doetinchem, EDEY Nederland B.V. te Tilburg en Mayr-Melnhof te Eerbeek.

² Op basis van de informatie uit het MER zal moeten blijken of een aanpassing van de Wvo-vergunning noodzakelijk is. Vooralsnog is het waterschap Rijn en IJssel (bevoegd gezag op grond van de Wvo) niet betrokken bij de procedure.

2.1 Probleemstelling

Het MER dient te beschrijven voor welke knelpunten het voornemen een oplossing tracht te geven. Uit de startnotitie blijkt dat N.V. AVIRA het voornemen heeft om circa 165.000 ton reststoffen per jaar van de papierindustrie te gaan verwerken van de in het totaal circa 300.000 ton die in Nederland vrijkomt. Tegen deze achtergrond dient in de probleemstelling aan de orde te komen:

- omvang en plaatsen van herkomst van totaal in Nederland vrijkomende ontinktingsresiduen, minerale reststoffen en papierzuiveringsslib, die voor de onderhavige verwerkingstechniek geschikt zijn;
- hoeveelheden, samenstelling en herkomst van de aan te voeren materialen (ontinktingsresiduen, minerale reststoffen en papierzuiveringsslib) voor de komende vijf à tien jaar;
- mogelijkheden en beperkingen tot uitbreiding van de voorgenomen capaciteit al dan niet op de voorgenomen locatie (ook dient hierbij te worden aangegeven of uitbreiding van de installatie wordt voorzien);
- de voor- en nadelen van het voornemen ten opzichte van andere (bestaande) vormen van thermische verwerking.

Wat betreft de locatie dient te worden beschreven welke (milieu)argumenten hebben geleid tot de keuze van het bestaande terrein van AVIRA.

Techniekkeuze

Het MER dient gemotiveerd aan te geven welke voor- en nadelen de gekozen techniek heeft ten opzichte van andere toepassings- en verwerkingstechnieken. Daarbij worden in ieder geval de milieuaspecten (mate van hoogwaardig) hergebruik en energiegebruik betrokken.

2.2 Doel

In de startnotitie wordt het doel beschreven om te komen tot een structurele oplossing voor een aantal reststoffen van papierfabrieken. Het betreft afvalstoffen die vrijkomen bij de recycling van oud papier, te weten ontinktingsresiduen en zuiveringsslib.

Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte het gestelde doel laat voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd.

Tevens moet aangegeven worden welke beoordelingscriteria, grens- en streefwaarden aan het vigerende milieubeleid kunnen worden ontleend.

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

Het onderhavige voornemen vloeit voort uit een meerjarenafpraak tussen de provincie Gelderland en de Gelderse papier- en kartonindustrie ter uitvoering van het Provinciaal Afvalstoffenplan III. Zo mogelijk dient te worden aangegeven of en zo ja, in welke andere provincies soortgelijke afspraken bestaan c.q. worden gemaakt met aangeven van de status, onder andere ten aanzien

van de import van het afval van Noord-Brabant naar Gelderland.
Tevens dient te worden beschreven op welke wijze de verwerking van andere stromen dan die afkomstig van de papierindustrie, past binnen het provinciale en nationale beleid.

Het besluit/de besluiten waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie(s) die dit besluit/deze besluiten zullen nemen moeten worden vermeld.

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdsplan dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voorzover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zo veel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voorzover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het kan zinvol zijn om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten. Daarbij dient eveneens aandacht te worden besteed aan neven- en vervolgvactiteiten. Ook bij het zoeken naar alternatieven kan het zinvol zijn uit te gaan van een analyse van de voorgenomen activiteit in deelactiviteiten.

Verder verdient het aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg) en de gebruiksfase (gebruik en beheer).

Preventieve en mitigerende maatregelen

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve en mitigerende maatregelen worden getroffen.

3.2 Voorgenomen activiteit

Er bestaat nog geen grootschalige ervaring met de onderhavige specifieke toepassing van wervelbedverbranding. Deze ervaring wordt opgebouwd door reeds verrichte proefnemingen op laboratoriumschaal en nog uit te voeren onderzoek op demonstratieschaal. In het MER dient in de vorm van één of meer bijlagen een samenvatting te worden opgenomen van dit onderzoek op lab- en pilotschaal. In deze samenvatting dient inzicht gegeven te worden in de gemeten waarden en dient tevens te worden opgenomen welke effecten een rol spelen bij de opschaling van de oven en van de toegepaste rookgasreiniging³.

Duidelijk dient te worden vermeld welke onnauwkeurigheden kunnen ontstaan bij de opschaling. Bij de voorspelling van de emissies en de milieueffecten dient te worden uitgegaan van gemeten waarden plus eventuele onnauwkeurigheden.

³ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2, 3 en 4.

Het MER dient bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven aandacht te besteden aan de volgende aspecten.

3.2.1 Algemene informatie

- Processchema's en water-, energie- en massabalansen vanaf de aanvoer tot aan het eindproduct⁴.
- Beschrijving van onderdelen die nieuw worden gebouwd.
- Beschrijving van delen van de bestaande installaties die worden benut.
- Ligging van de installaties ten opzichte van bestaande installaties bij de AVIRA en ten opzichte van gevoelige objecten in de omgeving.

3.2.2 Herkomst materiaal

- Herkomst en samenstelling (zware metalen, organische microverontreinigingen) en verbrandingswaarde van de aangevoerde materialen.
- Acceptatiecriteria van het te verwerken materiaal en de toepassing van het acceptatiebeleid⁵.

3.2.3 Aanvoer en transport

- De ontsluiting van het terrein voor aan- en afvoer ten behoeve van de thermische conversie-installatie⁶.
- Wijze, frequentie en tijdstippen van aanvoer en transport (zowel extern als intern).

3.2.4 Opslag

- Opslagfaciliteiten (inclusief situering).
- Capaciteit van de opslag in relatie tot de productie van afvalstoffen.

3.2.5 Eventuele voorbehandeling

- De wijze van uitvoering van de voorbehandeling.
- De locatie van de voorbehandeling.
- De vrijkomende stromen.

3.2.6 Thermische behandeling

- Energiehuishouding inclusief het gebruik van vrijkomende warmte in het Integraal Energie Systeem (IES) van N.V. AVIRA.
- Werking en bedrijfszekerheid van de thermische installatie.
- Procescondities in de oven en de correctiemaatregelen bij overschrijding van die condities. Daarbij dient specifiek te worden ingegaan op de invloed van de verwerking van andere afvalstromen dan ontinkingsresidu op de gehanteerde procescondities.

⁴ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie nr. 3.

⁵ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2 en 3.

⁶ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 3 en 4.

3.2.7 Rookgasreiniging

- Noodzakelijke rookgasreinigingsstappen met de daarin te verwijderen materialen en te bereiken rendementen.
- Eventuele combinaties met andere onderdelen van N.V. AVIRA.

3.2.8 Eindproduct en afvalstoffen

- Kwaliteit (samenstelling) en hoeveelheid van het eindproduct, de variatie daarbinnen mede in verband met de eisen die vanuit de technologie of vanuit het milieubeleid worden gesteld. Daarbij dient specifiek te worden ingegaan op de invloed van de verwerking van andere afvalstromen dan ontinktingsresidu op de kwaliteit van het eindproduct⁷.
- Het eventuele ontstaan (kwaliteit en kwantiteit) van afvalstoffen uit het procédé en de verdere verwerking van die afvalstoffen binnen of buiten de inrichting.
- Afzetmogelijkheden van de eindproducten met mogelijke knelpunten nu en in de toekomst. Daarbij dient te worden gemotiveerd op welke wijze wordt voldaan aan de daarvoor geldende normen, zoals bijvoorbeeld vastgelegd in het Bouwstoffenbesluit.

3.3 Alternatieven

3.3.1 Algemeen

De keuze van de beschouwde alternatieven moet worden gemotiveerd, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief. Bij de motivering gaat in het MER vooral de aandacht uit naar de milieuarargumenten.

In ieder geval moet het meest milieuvriendelijke alternatief worden beschreven.

De in de startnotitie beschreven varianten dienen in ieder geval in het MER te worden beschreven, te weten:

- wijze van lossen en opslag van het aangevoerde papierresidu gericht op beperking van stof- en geuremissies;
- afzuiging van lucht uit opslagruimten, die zal worden gebruikt als verbrandingslucht om geuroverlast te beperken;
- voorbehandeling van papierresidu, bijvoorbeeld drogen, met behulp van restwarmte tot een voldoende laag watergehalte om autotherme procesvoering mogelijk te maken;
- verdergaande rookgasreiniging, met name gericht op de reductie van NO_x;
- een alternatieve opslagmethode van het eindproduct.

3.3.2 Nulalternatief

Uit de startnotitie blijkt dat het nulalternatief niet als reëel alternatief wordt meegenomen. Er kan daarom worden volstaan met het beschrijven van de huidige situatie en autonome ontwikkeling⁸ als referentiekader.

⁷Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 3.

⁸Zie hoofdstuk 4 van deze richtlijnen.

3.3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen dat het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede dat het binnen zijn of haar competentie moet liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

In het kader van het MER dienen in ieder geval de volgende aspecten te worden onderzocht:

- minimalisering van de hinder die veroorzaakt wordt door de installaties op de inrichting en van het transport;
- minimaliseren van de emissies naar de lucht volgens het zogenaamde ALARA-beginsel ("as low as reasonable achievable")⁹.

3.3.4 Emissies en milieuvoorzieningen

Algemeen

Om een beeld te krijgen van de emissies en de werking van de milieuvoorzieningen bij de alternatieven en varianten, dient het MER de concentraties en hoeveelheden milieubelastende stoffen uit de installaties te geven en de werking van de milieuvoorzieningen.

Luchtemissies en reinigingsvoorzieningen

- emissies van stof, zoutzuur, fluorwaterstof, zwaveldioxide, stikstofoxiden, koolmonoxide, dioxinen¹⁰/furanen en zware metalen waaronder in het bijzonder kwik en cadmium;
- emissies van geurhoudende stoffen en voorzieningen ter beperking daarvan;
- de werking van de reinigings- en filteringsprocessen in de opstartfase, bij normale bedrijfsomstandigheden en bij piekbelasting;
- de relatie tussen de emissies naar de lucht en de keuze van de rookgasreiniging;
- de maatregelen die worden genomen wanneer emissies belangrijk hoger zijn dan tijdens reguliere bedrijfsomstandigheden (storingen, opstarten, andere receptuur, etcetera);
- de luchtemissies in de directe omgeving als gevolg van toename van transportbewegingen¹¹.

Emissies naar het oppervlaktewater en waterzuivering

In het geval dat in het MER een variant wordt beschreven waarbij sprake is van lozing van afvalwater op het riool, dient het MER de volgende informatie te geven:

- samenstelling en hoeveelheid (verontreinigde) waterstromen vanuit ontwatering en eventueel uit de rookgasreiniging naar de zuivering met name biologisch zuurstofverbruik, chemisch zuurstofverbruik, N, P, S en zware metalen;
- de samenstelling van deze stromen bij normale bedrijfsomstandigheden en bij eventuele storingen.

⁹ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie nr. 4.

¹⁰ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2, 3 en 4.

¹¹ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 3.

Geluidsemissies

- emissierelevante bronsterktes van continue en incidentele geluidsbronnen;
- piekgeluiden vanuit de inrichting;
- voorzieningen ter beperking van de emissie van geluid;
- geluidsemissies als gevolg van transportbewegingen.

Calamiteiten

Het MER dient inzicht te geven in de mogelijke calamiteiten die ontstaan door uitval van voorzieningen, plotselinge omstandigheden etcetera. Voorts dient te worden aangegeven welke maatregelen worden genomen om de risico's van calamiteiten te beperken¹².

4 BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voorzover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder "de autonome ontwikkeling" verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de uitbreiding van de activiteiten op het bedrijventerrein waarop N.V. AVIRA is gevestigd.

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voorzover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enzovoort) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals woonbebouwing.

5 GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;

¹²

Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2 en 3.

- per milieugevolg moet worden beschreven of het omkeerbaar is;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed;
- expliciet dient te worden ingegaan op cumulatie van effecten van emissies als gevolg van het voornemen en de overige activiteiten van de AVIRA en de activiteiten in de directe omgeving op het bedrijventerrein, waarop de AVIRA gevestigd is¹³;
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals effecten als gevolg van toename van het wegverkeer naar en van de inrichting;
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een "worst case scenario" worden gebruikt;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral moet aandacht besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden;
- bij de beschrijving dienen de gevolgen van de aanlegfase en de gebruiksfase te worden betrokken;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd;
- de samenhang tussen vooral de volgende milieugevolgen moet worden beschreven.

In het MER dient met name aandacht te worden besteed aan een kwantitatieve beschrijving van luchtverontreiniging, geur en geluid. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de effecten als gevolg van toename van transportbewegingen. Voor de aspecten water en veiligheid kan volstaan worden met een meer kwalitatieve en globale beschrijving.

Daarbij zijn de onderstaande aandachtspunten van belang.

Lucht

- Bestaande geurbelasting op gevoelige bestemmingen en de gevolgen op de geurhinder door het voornemen¹⁴.
- De emissies vanuit de inrichting met de verspreiding daarvan.
- Emissies als gevolg van toename van transportbewegingen in de directe omgeving.

Geluid en trillingen

- Bestaande belasting op geluidgevoelige bestemmingen en de toename van die geluidsbelasting vanuit de inrichting.
- De geluidshinder ten gevolge van het verkeer van en naar de inrichting; waarbij het studiegebied arbitrair kan worden gesteld op de wegen waar het verkeer ten gevolge van het voornemen met 20% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie.
- Trillingshinder ten gevolge van de inrichting en het verkeer van en naar de inrichting binnen 50 m uit de weg.

Oppervlaktewater

- Indien er afvalwater vrijkomt bij een der alternatieven of varianten, dient met betrekking tot het afvalwater de samenstelling en het debiet bij normale bedrijfsomstandigheden, het opstarten van de installatie en bij storingen, te worden beschreven.

¹³ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2, 3, 4, 5 en 9.

¹⁴ Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 2, 3 en 5.

BIJLAGE 1: HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE M.E.R.

N.V. AVIRA heeft het voornemen om de bestaande inrichting uit te breiden met een thermische conversie-installatie met een capaciteit van ca. 200.000 ton per jaar. De volgende onderwerpen beschouwt de commissie als hoofdpunten voor het MER.

Probleem- en doelstelling

Het MER zal informatie dienen te geven over de maximale capaciteit te verbranden materiaal. Aangegeven dient te worden welk deel van deze capaciteit benut wordt voor verbranding van:

- papierresidu afkomstig van CDEM;
- papierresidu afkomstig van andere papierfabrieken;
- minerale afvalstoffen afkomstig van andere industrieën dan de papierindustrie.

Daarbij dient aangegeven te worden welke criteria voor acceptatie zullen worden gehanteerd.

Voorgenomen activiteit en varianten

Er bestaat nog geen ervaring met de onderhavige specifieke toepassing van de wervelbedverbranding. Het MER dient inzicht te geven in hoeverre de gegevens gebaseerd zijn op meetresultaten en extrapolatie of anderszins zijn aangenomen als te hanteren uitgangspunten voor de installatie.

Daarbij dient specifiek te worden ingegaan op de motivering waarom, zoals in de startnotitie beschreven, naar verwachting zal kunnen worden volstaan met een stofafvangsysteem als rookgasreiniging.

Tevens dient te worden ingegaan op de invloed van verwerking van andere afvalstromen dan ontinktingsresidu op de procescondities en de toepassingsmogelijkheden van het eindproduct.

Cumulatie milieueffecten

Bij de beschrijving van milieueffecten dient met name aandacht besteed te worden aan de cumulatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de autonome ontwikkeling op het bedrijventerrein waarop N.V. AVIRA gevestigd is. De milieueffecten dienen niet alleen in relatieve zin beschreven te worden maar ook in absolute zin.

maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat N.V. AVIRA in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9 VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Verder wordt voor de presentatie het volgende aanbevolen:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen¹⁵;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen;
- de indeling van het MER in hoofdstukken en paragrafen in overeenstemming te laten zijn met de indeling van onderhavige richtlijnen;
- voorin het MER aan te geven waar en tegen welke kosten een exemplaar van het MER te verkrijgen is.

10 SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in informatie.

¹⁵ Daarbij wordt specifieke aandacht gevraagd voor de in paragraaf 3.2. van deze richtlijnen genoemde samenvatting van het uitgevoerde lab- en pilotschaal-onderzoek.

Externe veiligheid

- De externe veiligheidssituatie rondom de inrichting als gevolg van een calamiteit met een redelijkerwijs grootst denkbaar gevolg.

6 VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, is het wenselijk dat een indicatie wordt gegeven van de kosten van de verschillende alternatieven.

7 LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

In het MER moet worden aangegeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8 EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Gedeputeerde Staten van Gelderland moeten bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende

BIJLAGE 2: INGEKOMEN INSPRAAKREACTIES

Met betrekking tot de startnotitie hebben de volgende personen of instanties bij ons een inspraakreactie ingediend:

- 1 Inspectie van de Volksgezondheid voor de milieuhygiëne voor Gelderland te Arnhem bij brief van 4 juni 1997, ontvangen op 6 juni 1997;
- 2 Stichting Milieuvrienden Duiven te Duiven bij brief van 25 juni 1997, ontvangen op 26 juni 1997;
- 3 Stichting Werkgroep Lathum te Lathum bij brief van 25 juni 1997, ontvangen op 26 juni 1997;
- 4 Gelderse Milieufederatie te Arnhem bij brief van 26 juni 1997, ontvangen op 27 juni 1997;
- 5 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westervoort bij brief van 24 juni 1997, ontvangen op 26 juni 1997;
- 6 De heer W. Ehlers te Duiven bij brief van 25 juni 1997, ontvangen op 26 juni 1997;
- 7 Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist bij brief van 24 juni 1997, ontvangen op 4 juli 1997;
- 8 Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Oost te Deventer bij brief van 4 juli 1997, ontvangen 7 juli 1997;
- 9 De heer W. Ehlers (mede namens een aantal andere omwonenden) te Duiven bij brief van 2 juli 1997, ontvangen op 4 juli 1997.

Relatie tussen de ingekomen inspraakreacties en de richtlijnen voor de inhoud van het MER

Het advies van de de Commissie voor de m.e.r. is gebruikt als basis voor de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Daarnaast zijn negen inspraakreacties ingekomen: vijf inspraakreacties zijn binnen de inspraaktermijn (29 mei 1997 tot en met 26 juni 1997) ingekomen en vier inspraakreacties zijn na de inspraaktermijn ontvangen. De inspraakreacties zijn aangewend om de richtlijnen - daar waar nodig - te verduidelijken of aan te vullen. De inspraakreacties die als bedenkingen zijn geuit, zijn zo veel mogelijk als adviezen ten behoeve van de richtlijnen verwerkt. De initiatiefnemer dient bij het opstellen van het MER de richtlijnen te volgen. Zodra de initiatiefnemer het MER tezamen met de aanvraag (of aanvragen) om vergunning bij ons heeft ingediend, wordt eenieder in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken ten aanzien van de inhoud van het MER.

Samenvatting van de ingekomen inspraakreacties

- 1 Inspectie van de Volksgezondheid voor de milieuhygiëne voor Gelderland
 - a De inspectie kan in het algemeen instemmen met de startnotitie.
 - b Naar mening van de inspectie verdient het de voorkeur de vergunningaanvraag te laten indienen nadat de m.e.r.-procedure is afgerond.

2 Stichting Milieuvrienden Duiven

- a Alhoewel in de startnotitie wordt aangegeven dat het gaat om een uitbreiding van de inrichting van N.V. AVIRA is men van mening dat het hier gaat om een nieuwvestiging van het dochterbedrijf CDEM Holland B.V. op het terrein van de N.V. AVIRA. De indruk bestaat dat met de in de startnotitie genoemde constructie een aantal procedures wordt omzeild en dat daardoor geen Afvalstoffenwetvergunning en Wvo-vergunning nodig is.
- b Onduidelijk zijn de effecten voor het oppervlaktewater en de aard en samenstelling van het afval.
- c Men acht een toetsing aan de huidige vergunningen noodzakelijk. De te bouwen installatie zal moeten voldoen aan landelijke en provinciale normstellingen.
- d In het MER moet worden uitgewerkt wat de gevolgen zijn voor de dioxine-uitstoot (aandacht voor eventuele dioxinevorming).
- e In het MER moet nauwkeurig worden omschreven wat de samenstelling van het papierresidu is en waar het vandaan komt. Tevens moet in het MER worden omschreven wat wordt verstaan onder "vergelijkbare (minerale) afvalstromen", die op termijn in de installatie zullen worden verwerkt. Tevens moet de herkomst van deze afvalstromen worden vermeld.
- f Verwacht worden extra verkeersbewegingen. Bekeken zal moeten worden welke maatregelen kunnen worden getroffen om te voorkomen dat de doorstroming van het lokale en regionale verkeer wordt belemmerd.
- g In het MER zal moeten worden aangegeven waar en hoelang er grootschalige ervaring met wervelbedverbranding is opgedaan. Emissiegegevens verkregen uit aannames worden niet betrouwbaar en verantwoord geacht en zullen daarom goed onderbouwd dienen te worden.
- h In het MER dient te worden aangegeven wat het cumulatieve effect is op stof- en geuremissie. Rekening dient te worden gehouden met de aanwezigheid van omliggende installaties en bedrijven, zoals de afvalwaterzuivering.
- i Er dient wel degelijk rekening te worden gehouden met het landschappelijke karakter. Aangegeven dient te worden in hoeverre de installatie aan het oog wordt onttrokken door middel van beplantingen.
- j In het MER dient te worden aangegeven wat de gevolgen voor het milieu zijn van eventuele calamiteiten, zoals brand en ontploffing. Ook dient aangegeven te worden welke preventieve maatregelen hiertegen worden genomen.

3 Stichting Werkgroep Lathum

- a Men verwijst naar de richtlijnen ten behoeve van het MER Thermische conversie-installatie te Eerbeek en geeft aan dat men zich hiermee kan verenigen, afgezien van specifieke, op de locatie Eerbeek gerichte aspecten.
- b De op het industrieterrein Roelofshoeve reeds aanwezige bedrijven worden genoemd. Met het oog op de volksgezondheid dient in het MER aandacht te worden besteed aan cumulatie van milieueffecten.
- c Thans is de doorgang naar Westervoort (Rivierweg onder de A 12 door) en de oprit naar de A 12 regelmatig geblokkeerd door verkeer dat naar industrieterrein Nieuwgraaf gaat. De maatregelen die de gemeente Duiven wil treffen worden onvoldoende geacht. Vanwege de te verwachten verkeersbewegingen dient in het MER aandacht te worden geschonken aan de onsluiting van het verkeer. Ook dient aandacht te worden besteed aan de toename van uitstoot van schadelijke stoffen door het verkeer.
- d In het MER dient uitgebreid aandacht te worden besteed aan het aspect geur (ook hierbij vreest men een cumulatie van effecten).
- e In het MER dient aandacht te worden besteed aan het onderwerp "interne en externe veiligheid en risico's". Aangegeven dient te worden of er een rampenplan bestaat en

- welke maatregelen zullen worden getroffen bij calamiteiten.
- f Als toetsingskader voor emissies naar de lucht dient het Besluit luchtmissies afvalverbranding te worden gehanteerd voor de in dat besluit genoemde componenten.
 - g Aangezien vermoedelijk chloor wordt aangewend bij papierproductie dient aangegeven te worden of er sprake is van dioxine-emissies. In het MER moet een lijst worden opgenomen van de componenten die mogelijk geëmitteerd kunnen worden.
 - h Ervaringen met proefnemingen (op laboratoriumschaal en demonstratieschaal) dienen (eventueel als bijlage) in het MER te worden vermeld. Aangegeven dient te worden hoe betrouwbaar de resultaten van deze proefnemingen zijn wanneer ze op werkelijke schaal worden uitgevoerd.
 - i Er moet duidelijk aangegeven worden of een vierde (afvalverbrandings-)oven wordt gebouwd voor de thermische conversie-installatie.
 - j In het MER moet een nadere uitwerking worden opgenomen van de processchema's en water-, energie-, en massabalansen vanaf de aanvoer tot het eindproduct.
 - k In het MER dient de capaciteit van de te bouwen installatie te worden vermeld.
 - l Het MER dient duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheid dat in de installatie ook minerale afvalstoffen worden verwerkt, die afkomstig kunnen zijn van andere industrieën dan de papierindustrie.
 - m In het MER moeten de eventuele milieueffecten van het eindproduct worden omschreven. Aangegeven dient te worden of er dioxines in het eindproduct terecht kunnen komen.
 - n Het wordt noodzakelijk geacht dat er een voorlichtingsavond over de plannen voor de thermische conversie-installatie wordt gehouden, voorafgaande aan of tegelijkertijd met de publicatie van een MER.

4 Gelderse Milieufederatie

- a Men vindt de situering van de activiteit bij de AVIRA een betere oplossing dan de oorspronkelijke locatie in Eerbeek.
- b Gezien de overige activiteiten bij de AVIRA dient in het MER aandacht te worden besteed aan de cumulatieve effecten van de activiteiten.
- c In het MER dient te worden aangegeven op welke manier gestreefd wordt naar preventie door maatregelen bij de bron (zoals minimaliseren van ontinktingsresidu, productie biogas uit organische fractie of afscheiden voor hergebruik van kaoliën en calciëet).
- d In het MER dient te worden aangegeven welke afvalstoffen precies verwerkt zullen worden en waar deze vandaan komen. Men is van mening dat het niet goed is dat in dit proces allerlei willekeurige afvalstoffen, zoals bijvoorbeeld zuiveringsslib van elders verwerkt zullen gaan worden.
- e Het is noodzakelijk om de effecten van dit initiatief op de afvalverwerking in Gelderland aan te geven.
- f In het MER dient bij de informatie over de emissies te worden aangegeven in hoeverre de gegevens gebaseerd zijn op meetresultaten en extrapolatie of aannames.
- g In het MER dient aandacht besteed te worden aan de mogelijkheid van dioxinevorming.
- h In het MER dient te worden aangegeven hoe een vergaande reductie van NO_x kan worden bereikt.
- i In het MER dient te worden aangegeven op welke wijze met de voorgenomen activiteit de reductiedoelstelling voor CO₂ gestalte kan krijgen.
- j In het MER dient te worden aangegeven hoe de kwaliteit van het eindproduct zal zijn.
- k Het MER dient inzicht te geven in de afzet van het eindproduct. Er dienen in het MER gegevens te worden opgenomen over de milieueffecten van de toepassing van het eindproduct.
- l Het ALARA-beginsel dient ten grondslag te liggen aan het voorgenomen alternatief.

5 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westervoort

- a In het MER dient aandacht te worden besteed aan de toename van de vervoersbewegingen in relatie tot de geplande verwerkingscapaciteit van 165.000 ton/jaar en de eventuele uitbreiding daarvan op termijn. Behalve aan de milieueffecten geluid en luchtverontreiniging ten gevolge van verkeer dient ook aandacht te worden besteed aan de verkeersafwikkeling in het gebied.
- b In het MER dienen de gevolgen van luchtmissies aan de orde te komen in relatie tot de geldende normen en de vergunde situatie.
- c In het MER dient aandacht te worden besteed aan het risico van geuroverlast.
- d Het MER dient in te gaan op cumulatie van milieueffecten in relatie tot de huidige en toekomstige bedrijvigheid binnen het gebied.

6 De heer W. Ehlers

De heer Ehlers geeft aan dat hij in verband met ziekte niet in de gelegenheid is uitvoerig te reageren op de startnotitie. Hij geeft aan op korte termijn met een nadere reactie te komen omtrent het oprichten van de thermische conversie-installatie.

7 Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Er wordt opgemerkt dat het hier een installatie betreft die binnen de bestaande bedrijfsbebouwing zal worden gerealiseerd, derhalve zonder ruimtelijke effecten. Het wordt niet noodzakelijk geacht dat er in het MER specifieke aandacht wordt besteed aan effecten vanuit cultuurhistorisch oogpunt.

8 Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Oost

Aangegeven wordt dat de startnotitie geen aanleiding geeft tot specifieke opmerkingen.

9 De heer W. Ehlers (mede namens een aantal andere omwonenden)

- a Men juicht toe dat de op te richten installatie in de bestaande bedrijfshal van N.V. AVIRA wordt ondergebracht. Men vraagt zich wel af in hoeverre de AVIRA nog verder belast mag en kan worden met het naar binnen halen van nog een bedrijf (dit met het oog op een goede bedrijfsvoering en het voorkomen van storingen en calamiteiten).
- b In het MER dient aandacht te worden geschonken aan cumulatie van milieubelastende activiteiten: afvalverbrandingsinstallatie, gft-compostering en thermische conversie-installatie. Dit met het oog op bescherming van aanvaardbare woon- en leefomstandigheden van de bewoners in de directe omgeving.

Arnhem, 5 september 1997
MW97.20815-6093003

coll. -/cl
code: BW/O_00980